DAN TĂRCHILĂ

TEATRU

DAN TĂRCHILĂ

Hoţul perfect

Comedie nepoliţistă

PERSONAJELE

PAZNICUL DE NOAPTE

NECUNOSCUTUL

DECORUL

Faţada unei magazii care dă într-o stradă direct în trotuar. Două uşi imense, închise bine cu trei bare de fier prinse de-a curmezişul. În dreapta, un stâlp cu un bec electric aprins.

E trecut de miezul nopţii.

La ridicarea cortinei, Paznicul se plimbă cu paşi mari prin faţa magaziei. Când ajunge sub conul de lumină al becului, se opreşte şi se uită la ceasul de la mână. În acest moment, apare Necunoscutul.

NECUNOSCUTUL *(se apropie la oarecare depărtare de Paznic, amabil):* Merge?
PAZNICUL: La secundă! Unu fără douăzeci.
NECUNOSCUTUL *(zâmbind)*: Nu ceasul, slujba. Te-am întrebat dacă merge sau, ca să zic aşa, dacă nu te plictiseşti toată noaptea.
PAZNICUL: N-am cum, dacă păzesc.
NECUNOSCUTUL *(se apropie de Paznic)*: Mă gândesc că stând singur toată noaptea… Ai un foc?
PAZNICUL *(scoţând un chibrit)*: Am.
NECUNOSCUTUL *(scoate un pachet cu ţigări)*: Fumezi?
PAZNICUL *(luând o ţigară)*: Mulţumesc.
NECUNOSCUTUL *(în timp ce-i aprinde ţigara Paznicului)*: Mă gândeam că, stând singur toată noaptea, te plictiseşti. *(Îşi aprinde şi lui.)*
PAZNICUL: Dacă m-aş plictisi, m-aş lăsa de meserie.
NECUNOSCUTUL: De multe ori m-am întrebat ce-i aia un paznic de noapte? Zicea unul într-o zi că ai nevoie de nu ştiu ce calităţi ca să te primească. E adevărat?
PAZNICUL: Habar n-am… Când m-au primit, nu mi-au, spus ce calităţi am. Au zis doar că-s bun şi gata. Uniformă, fluier, pistol şi-apoi repartiţie.
NECUNOSCUTUL: Şi te-au repartizat aici.
PAZNICUL: Am mai avut şi-n altă parte.
NECUNOSCUTUL: Şi-aici ce păzeşti? *(Gest spre magazie.)* Hărăbaia asta?
PAZNICUL: Ihm!

NECUNOSCUTUL: Ce-i înăuntru?
PAZNICUL: Motoare. Nu ştiu pentru ce sunt, dar motoare.
NECUNOSCUTUL: De automobil, probabil.
PAZNICUL: Nu, mult mai mari. Nişte motoare electrice.
NECUNOSCUTUL: Şi dacă-s aşa mari, de ce le păzeşti? Că doar nu le poate fura nimeni.
PAZNICUL: Trebuie păzite.
NECUNOSCUTUL: A-ncercat cineva să le fure?
PAZNICUL: Pân-acum nu. Da poţi să ştii? Şi-apoi nu-i o treabă să laşi întâi să te fure sau mai ştiu eu ce, şi după aia să-ţi treacă prin cap să pui pază. E ca şi cum ai fi părtaş cu hoţul. Uite, motoarele-astea vreau să zic. Nu le poţi lua decât încărcate în camioane şi mai e nevoie şi de macarale ca să le-ncarci în camioanele alea, da vorba e că te poţi aştepta la orice şi te trezeşti într-o dimineaţă cu magazia goală...
NECUNOSCUTUL *(râzând)*: În cazul ăsta, de mine n-are de ce să-ţi fie teamă. N-am venit nici cu camioane, nici cu macarale şi sunt singur, după cum vezi. Când ţi-am cerut un foc adineauri, mă şi gândeam să nu crezi altceva.
PAZNICUL: Nu mi-e frică de hoţi. Îi simt de departe.
NECUNOSCUTUL: Chiar?
PAZNICUL: Hoţii au un „miros” al lor. Îi simţi când se apropie. Uneori de foarte departe îi simţi..
NECUNOSCUTUL *(amuzat)*: Aiurea!
PAZNICUL: Nu-i poveste. Toţi hoţii pot fi mirosiţi de la distanţă.
NECUNOSCUTUL: Dac-ar fi cum zici dumneata, într-o singură zi lumea ar scăpa de hoţi. S-ar forma o echipă de oameni cu mirosul fin ca al dumitale şi n-ar avea ce-alege până seara.
PAZNICUL1: Numai c-ar trebui ca-n echipa asta să nu se strecoare şi câţiva hoţi! *(Râd amândoi.)* Ehei, să fi, trăit pe vremea lui Vlad Ţepeş, n-ar mai fi fost nevoie să păzim. Cum te prindea că furi, cum te trăgea în ţeapă!

Ca pe o potârniche.

NECUNOSCUTUL: Ai fi murit de foame cu meseria dumitale... de paznic.

PAZNICUL *(râde amuzat):* Asta nu mi-a trecut prin cap!

NECUNOSCUTUL: Şi-apoi, dacă nu mai erau nici hoţi şi nici paznici, că nu era nevoie, ce mai rămânea? Că pământul ăsta, în afară de hoţi şi de paznici nu mai are alte animale superioare. *(Schimbând vorba.)* Nu te superi că m-am oprit puţin, să stăm de vorbă, nu? Nu prea am somn. Adică n-am deloc. Sunt şi enervat. În sfârşit, dumneata oi fi liniştit în chestiuni dintr-astea, dar eu mă consum ca un prost. Parc-aş juca eu! Patimă, domnule, patimă! Şi crezi că n-am încercat? De câte ori! Nu pot să scap de ea. Are şi părţile ei frumoase, e adevărat. Când te vezi acolo pe stadion şi-n faţa ta pe gazonul tuns proaspăt, mingea zboară printre cei douăzeci şi doi, uiţi de toate necazurile.

PAZNICUL *(care l-a ascultat ca unul care are aceeaşi patimă, izbucneşte bucuros):* Te pomeneşti că-ţi place fotbalul?! Păi şi mie!

NECUNOSCUTUL: Sunt mort după el!

PAZNICUL *(pasionat):* Da, eu! E şi un joc frumos, domnule, ce mai! Mai ales când se joacă elegant ca Pelle sau Eusebio, sau ca ăla... care-a fost făcut lord de regina Angliei.

NECUNOSCUTUL: Uriaşi!

PAZNICUL: Internaţionali, ce vrei!

NECUNOSCUTUL: Nu ca ai noştri! *(Se aşază pe bordura trotuarului îşi stinge ţigara cu piciorul, apoi dezamăgit.)* Şi tocmai azi mi-au făcut-o. Bătaie ca asta n-au mâncat ei niciodată. *(Scrâşnind.)* Doi la zero!

PAZNICUL: Ai fost azi după-masă?

NECUNOSCUTUL: Da, am fost.

PAZNICUL: Şi eu! Nu pierd niciunul, mai ales în campionat!

NECUNOSCUTUL: I-aş fi strivit acolo, pe teren! N-aveau

voie, domnule, n-aveau voie să piardă.

PAZNICUL *(sărind înflăcărat):* Sigur că n-aveau voie! Şi asta numai din cauza lui Tudor.

NECUNOSCUTUL *(cu superioritate):* Ce ştii dumneata?

PAZNICII: Păi nu-ţi spusei c-am fost pe stadion? Cum să tragi la poartă cu glezna făcută praf? Că de tras, a tras, n-ai ce zice, da imprecis.

NECUNOSCUTUL: Doi bani, auzi, doi bani nu mai dau pe Venus.

PAZNICUL: Venus e echipa mea preferată. Totdeauna am ţinut cu ea.

NECUNOSCUTUL: Sunt scârbit.

PAZNICUL: Eu am încredere în echipa asta ca-n nu ştiu ce.

NECUNOSCUTUL: Eu nu mai am. Asta-i, că nu mai pot să am.

PAZNICUL: Asta-i echipă tare, de campionat. Ai să vezi. Pentru c-a pierdut un meci?! Se-ntâmplă, domnule, fii serios! Data viitoare, rupe!

NECUNOSCUTUL: Dar în faţa cui a pierdut, aşa nu pui problema? În faţa unei echipe de mina a doua!

PAZNICUL *(trebuie să recunoască):* Asta cam aşa e. N-au fost în formă băieţii. Şi-apoi, Tudor care şchiopăta cu glezna făcută praf... că se vedea cum şchiopăta. Mă mir cum l-au lăsat să joace.

NECUNOSCUTUL *(după o tăcere, cu gravitate):* Vrei să ştii de ce au pierdut azi meciul?

PAZNICUL: De ce?

NECUNOSCUTUL *(cu pauze între cuvinte):* S-au lăsat... bătuţi!

PAZNICUL: Cum adică... s-au lăsat? *(Refuzând ideea.)* Nu se poate!

NECUNOSCUTUL: Ţi-aduci aminte de faza din prima repriză, când Tudor era singur în faţa porţii adverse?

PAZNICUL *(e numai ochi şi urechi):* Ei?

NECUNOSCUTUL: Singur cu mingea şi cu portarul înaintea lui, la cincisprezece metri? Eram aproape şi am văzut

toată faza. Portarul era de-a dreptul înnebunit. I se citea disperarea pe faţă. Şi ce-a, făcut Tudor? A tras?

PAZNICUL: Nu, n-a tras.

NECUNOSCUTUL: A pasat pe extremă, în loc să tragă.

PAZNICUL: Da… cam aşa.

NECUNOSCUTUL: Şi ştii de ce n-a tras? Fiindcă ar fi fost gol sigur. *(Cu înţeles ascuns.)* Dar nu trebuia să fie gol.

PAZNICUL *(nu înţelege, dar intră la bănuieli):* Nu trebuia?!

NECUNOSCUTUL: Şi pe urmă, în repriza a doua, chiar la început, în minutul patru, ţi-aminteşti?

PAZNICUL: Pe deasupra porţii!

NECUNOSCUTUL *(se ridică şi continuă gesticulând):* Tot Tudor al dumitale, al nostru, adică, în care credeam orbeşte. Vine bolid pe mijloc, primeşte mingea, trece printr-un dribling de zidul apărării şi… eh, în faţa porţii, la zece metri, trimite mingea pe deasupra. *(Strigând.)* Pe deasupra!

PAZNICUL: Sst! Sculăm tot blocul din colţ!

NECUNOSCUTUL *(se aşază din nou pe bordura trotuarului):* Nici nu ştiu cum a putut. Doar c-a vrut, altfel nu se explică. Şi cu ochii-nchişi să fi tras, şi tot în poartă ar fi nimerit de la zece metri! *(Apoi.)* Sunt sigur că l-au vândut! *(Paznicul îl priveşte neînţelegând):* Meciul. Au vândut meciul!

PAZNICUL *(ca şi cum cineva i-ar fi dat o lovitură în cap):* Venus?! Să facă o treabă ca asta?

NECUNOSCUTUL: De altfel, am şi prins eu ceva după meci. C-ar fi spus chiar unul din echipă, unul dintr-ai lor.

PAZNICUL *(e atât de trist):* Şi pentru ce? Pentru ce, domnule?

NECUNOSCUTUL: Pentru bani sau… mai ştiu eu pentru ce alte interese. Să-i ia dracu!

PAZNICUL: Bine, dar asta e… *(Nici nu mai poate vorbi de amărăciune.)*

NECUNOSCUTUL: Dacă-ţi spun că nu pot dormi! De când

am aflat. D-aia nu-i bine să ştii tot. O parte ne-ajunge. Partea frumoasă. Cealaltă nu-i bine s-o cunoaştem. Ca să putem dormi. Altfel, umbli noaptea pe străzi, ca mine, şi fumezi. *(Scoate iar pachetul de ţigări, către paznic.)* Mai ia şi dumneata o ţigară.

PAZNICUL *(nu-i aminte de nimic):* Mulţumesc. Aprinde-ţi dumneata…

(Apoi se apropie cu priviri cercetătoare de magazie, controlează barele de fier. Şi se întoarce lângă stâlpul electric, ridicând din umeri a nedumerire.)

NECUNOSCUTUL *(indiferent):* Ceva-n neregulă?

PAZNICUL: Nu ştiu ce mi s-a părut. Parcă umbla cineva prin apropiere. Da nu-i nimic. Mi s-a părut şi-atâta tot.

NECUNOSCUTUL: Să zicem că cineva vrea să dea o lovitură. Ce-ai face?

PAZNICUL *(mai are încă ceva din tristeţea dinainte):* Mai sunt câţiva paznici în cartier. E de-ajuns să fluier. Vin toţi, şi-apoi am şi armă.

NECUNOSCUTUL: Aşa-i, că ai şi armă.

PAZNICUL *(după o tăcere, uitând parcă de prezenţa Necunoscutului, ca şi cum şi-ar exprima un gând intim şi drag):* Columb!

NECUNOSCUTUL *(n-a auzit bine):* Ai spus ceva?

PAZNICUL *(cu mare jenă, ca şi cum ar fi fost prins asupra unui fapt nepermis):* O vorbă…

NECUNOSCUTUL: Ce vorbă?

PAZNICUL: O vorbă de-a mea. Aşa zic eu, adică mi-aduc aminte uneori… de cineva, când nu sunt în toate apele: de Columb.

NECUNOSCUTUL *(privindu-l ironic):* Care, ăla cu oul?

PAZNICUL: Dintre toţi oamenii mari de care am auzit şi eu prin şcoală, că n-am făcut decât şapte clase, uite, de Columb ăsta m-am legat cel mai mult.

NECUNOSCUTUL *(cu dispreţ):* Ce-ţi veni şi cu Columb?

PAZNICUL *(e din nou bine dispus):* Mi-aduc aminte, când ne-a povestit învăţătorul prima dată despre el, eu rămăsesem cu gura căscată, uite aşa. *(Deschide gura să-i arate.)* Ce-am mai râs, şi eu singur am râs după aia, că-nvăţătorul strigase la mine: „Vezi, mă, că ţi se-nţepeneşte gura!” *(Râde, apoi.)* Straşnic om Columb ăsta, domnule! Ce curaj la el să plece pe nişte corăbii ca vai de ele numai ca să descopere America! De mic copil voia să o descopere. Şi cum s-a bătut cu marinarii lui, care ţineau, morţiş să se-ntoarcă după un ştiu câte luni cât merseseră ei pe ocean fără să dea de pământ. Şi cum el nici n-a vrut s-audă de-ntoarcere şi cum într-o zi a strigat „Pământ!”, căci ajunsese până la urmă la ţărm, când niciunul nu credea într-o ispravă ca asta a lui, ca el să fie adică primul care să pună piciorul pe America de care nimeni n-avea habar că există. *(A obosit vorbind repede şi fără pauză.)* Asta-nseamnă ceva, să nu te dai bătut!

NECUNOSCUTUL *(cu un surâs plin de indulgenţă):* Dumneata eşti un naiv, nu te supăra că ţi-o spun.

PAZNICUL *(e atât de prins, încât nici nu-l aude):* Şi băiatului meu îi povestesc de multe ori, fiindcă văd eu că-i place, ăstuia mare, că ăl mic are numai patru ani, şi-i bine să ştie şi el.

NECUNOSCUTUL: Cine, ăla mic?

PAZNICUL: Nu, ălălalt, nu-ţi spusei? Ce-or fi simţit oamenii în dimineaţa aia când Columb a strigat suit pe punte: „Pământ!“ Ei, care nu vroiau, proştii, să creadă în ce vede el, că dracu ştie cum o fi pe lumea asta, că sunt oameni născuţi parcă să. Descopere Americi sau mai ştiu eu ce altceva.

NECUNOSCUTUL: Ei, domnule paznic, toate poveştile astea cu Columb sau cu alţii ar trebui interzise. Columb a fost un fricos, mai fricos decât un şoarece.

PAZNICUL *(cu o izbucnire exagerată):* Uite ce-i, până-aici! Nu-ţi dau voie, înţelegi dumneata? Nu-ţi dau voie şi

gata! *(Îi întoarce repede spatele şi continuă înverşunat.)* Odată, într-a patra primară, l-am bătut pe unul din banca-treia de l-am snopit. Striga-n recreaţie prin curte în spatele meu: „Păzea, mă, că trece Columb!” *(Se întoarce spre Necunoscut.)* L-am bătut de l-am snopit. Nu atunci, mai târziu, da tot în ziua aia, când ne-a dat drumu-acasă. O săptămână nu m-am dus la şcoală, nu că n-aş fi vrut, ci doar că-nvăţătorul a venit la tata şi nu ştiu ce i-o fi spus că tata m-a ţinut în casă toată săptămâna aia. *(Apoi prins din nou în mrejele amintirilor.)* O iarnă-ntreagă am păzit stiva de lemne din curte, când ai mei erau plecaţi la lucru şi ne era frică să nu ni le fure vecinii, că ne murise câinele otrăvit, tata zicea că tot de vecini. Ei, acolo, lângă lemne, n-aş fi putut sta ore-ntregi, dacă nu era Columb să mă gândesc la el. „Pământ!” „Uite colo pământ!”. Şi era dimineaţă când a zis el asta, pricepi dumneata? Că şi apoi, când mă făcusem mai mare, am păzit nişte butoaie cu brânză ale băcanului de lângă noi, când se ducea el cu. Treburi prin oraş. Şi tot la Columb mă gândeam acolo lângă butoaiele-alea. „Pământ! Am ajuns la ţărm!” Asta e, ajunsese acolo unde voia. Şi-l simţeam pe Columb că mă bate pe umăr aşa prieteneşte ca pe marinarii lui. *(Rămâne tăcut câteva clipe.)*

NECUNOSCUTUL *(foarte liniştit):* Numai că nu era dimineaţă.

PAZNICUL *(nu pricepe):* Când, domnule?

NECUNOSCUTUL: Atunci când a strigat „Pământ!”

PAZNICUL *(puţin contrariat):* Nu?!... Eu aşa ştiam, că era dimineaţă. Şi soarele era roşu şi...

NECUNOSCUTUL *(întrerupându-l):* Nu, şi nici Columb n-a fost acela care a strigat „Pământ!“.

PAZNICUL *(brusc, refuzând ideea):* Ei, nu!

NECUNOSCUTUL: Altul a strigat, unul dintre marinari care tocmai lega o pânză pe catarg.

PAZNICUL *(profund dezamăgit):* Nu Columb?

NECUNOSCUTUL: Şi de fapt, el n-a descoperit America dintr-odată.

PAZNICUL: Da… cum?

NECUNOSCUTUL: Întâi a ajuns la nişte insule şi apoi s-a întors în Spania, neştiind unde ajunsese. A plecat din nou şi a mai descoperit o bucată de ţărm. Patru călătorii a făcut până să-şi dea seama ce descoperise.

PAZNICUL: Patru?!… Nu dintr-odată?!

NECUNOSCUTUL *(după o tăcere):* Şi la drept vorbind, povestea asta a lui Columb e o mare minciună.

PAZNICUL *(îngrozit şi revoltat):* O… minciună?!

NECUNOSCUTUL: Pentru că nu Columb a descoperit America!

PAZNICUL *(cu lacrimi parcă în glas):* Nu?!

NECUNOSCUTUL: Nişte corăbieri norvegieni ajunseseră acolo înaintea lui. *(După o clipă de gândire.)* Cu vreo şase sute de ani înaintea lui.

PAZNICUL *(bâiguind, disperat):* Cu… şase… sute…? Nu se poate! *(Încercând o contraofensivă.)* Columb a descoperit-o, pentru că… pentru că el trebuia s-o descopere.

NECUNOSCUTUL: Dacă era sortit, de ce a vrut la un moment dat să se-ntoarcă din drum? Să lase totul baltă, şi călătorie, şi descoperire, şi glorie? De ce?

PAZNICUL: El!? A vrut el… să… se-ntoarcă din drum?

NECUNOSCUTUL: Întâmplarea a făcut să vadă marinarul ăla pământ şi să strige de pe catarg. Columb scrie în jurnalul lui de bord că nu mai avea nicio speranţă şi că hotărâse să se-ntoarcă.

PAZNICUL *(de-abia mai poate vorbi):* Bine, domnule… da… ce spui dumneata, eu n-am… jurnalul de bord… eu nu ştiu..

NECUNOSCUTUL: Oricine, ar fi putut descoperi America. Şi eu, şi dumneata. Nu există eroi, n-au existat niciodată, ascultă-mă pe mine. Noi îi facem pe unii, şi

asta numai din lipsa noastră de orgoliu. Ne minimalizăm pe noi înşine, ne călcăm singuri în propriile noastre picioare, ne aruncăm cu bună ştiinţă în mocirla uitării şi toate astea ca să-x facem pe alţii nemuritori. Ca şi cum dumneata sau eu am fi nişte idioţi care n-am putea trăi dacă n-ar fi existat Columb! Haide, domnule, eroii nu ne folosesc la nimic.

PAZNICUL *(aruncat într-o stare de deznădejde care-ţi face milă, bolboroseşte pentru el):* Nu el... Va să zică, nu era nici dimineaţă. Şi alţii au ajuns înainte acolo... Eu de unde să ştiu?! *(Se aşterne o lungă tăcere în care Paznicul rămâne ca siderat. Într-un târziu, Paznicul devine atent, ca şi cum ar fi auzit un zgomot, şi caută să prindă direcţia din care a venit, apoi se apropie de magazie, controlează atent barele de fier ale uşilor, cercetează uşile, priveşte de-a lungul pereţilor laterali şi se întoarce vădit contrariat.)* Nimic...

NECUNOSCUTUL *(amuzat):* Ai „mirosit” vreun hoţ?

PAZNICUL *(stingherit de propria lui nedumerire):* Nu... Mi s-a părut... Vreo pisică, poate... sau vreo vrabie sub streşini...

NECUNOSCUTUL: Cu siguranţă. *(Apoi.)* S-o fi făcut unu?

PAZNICUL *(uitându-se la ceas, răspunzând în silă, fără chef):* Şi un sfert.

NECUNOSCUTUL *(după o tăcere, către Paznic care e cu gândurile foarte departe şi care a rămas tulburat după discuţie):* Şi chiar îţi convine să faci serviciu de noapte?

PAZNICUL *(muncit de gândurile lui, încet, absent):* Atunci înseamnă că nu mai e nimic sfânt... nimic sfânt în nimeni, dacă nici în el... *(Acum realizează că Necunoscutul l-a întrebat ceva.)* Ce-ai spus? Parc-ai zis ceva?

NECUNOSCUTUL: Cum de-ţi convine să lucrezi noaptea?

PAZNICUL *(nu-i mai e aminte să continue discuţia, dar răspunde totuşi):* Dorm ziua, până aproape de prânz. Mi-ajunge. Până vine nevasta de la lucru şi mâncăm.

Apoi am şi toată după masa liberă.

NECUNOSCUTUL: Cunosc un caz în care nevasta unuia, a făcut pe dracu-n patru ca să-l convingă să intre în tura de noapte. Până la urmă a prins-o. Adică venea noaptea la ea, când bărbatul, era plecat în tură. A ieşit un tărăboi de-ţi era mai mare dragul!

PAZNICUL: Crezi că d-aia l-a trimis să lucreze noaptea?

NECUNOSCUTUL: Cu femeia să nu te pui niciodată. E în stare să te-nşele şi când e cu tine-n pat.

PAZNICUL: Cum… adică?

NECUNOSCUTUL: Să zicem că se culcă cu tine. Bun! Şi când se culcă cu tine, ea se gândeşte la altul şi tot culcatul ăla nu mai face două parale, dacă tu eşti lângă ea, lipit de ea, şi ea simte pe altul alături şi toată dragostea ei, din clipele alea o dă altuia, nu ţie care o strângi şi o giugiuleşti şi crezi că-i a ta.

PAZNICUL: Ce tot spui dumneata acolo?

NECUNOSCUTUL: Coarnele astea sunt mai mari decât coarnele pe care ţi le pune când se-ntâlneşte pe ascuns cu tipul ei.

PAZNICUL *(cu o izbucnire plină de interes):* Şi cum dracu poţi să ştii că se gândeşte la altul când eşti lângă ea în pat şi… mă-nţelegi?

NECUNOSCUTUL: E şi aici ceva ce seamănă cu simţul de care-mi vorbeai adineauri, ăla de a descoperi pe toţi de la distanţă. Totul e să-ţi treacă prin cap că ţi s-ar putea întâmpla şi ţie. De fapt, aici stă tot secretul tuturor descoperirilor pe care le faci în viaţă. Nu-ţi trece, nu afli niciodată nimic. După aia, e uşor, în câteva zile, o prinzi. Nevasta adică.

PAZNICUL *(repede, cu mare interes):* Da cum?

NECUNOSCUTUL: O vorbă nelalocul ei, un gest ciudat, în sfârşit ceva care o demască, şi o prinzi.

PAZNICUL *(încet, pentru el):* Un gest… o vorbă… *(Tare.)* Ce gest? Ce vorbă?

NECUNOSCUTUL: Eu ştiu?! Să zicem un gest de lehamite.

O vezi că nu-i aminte de tine, ba parcă a şi uitat că eşti în pat lângă ea. Şi tocmai atunci.

PAZNICUL *(fără voia lui):* Da, ai dreptate. Se-ntâmplă… *(Apoi repede dându-şi seama că şi-a demascat propriile-i temeri.)* Adică, vreau să spun că se poate întâmpla oricui.

NECUNOSCUTUL: Fireşte, oricui. Sau o vorbă, o vorbă oarecare, o laşi să treacă neobservată… Uite, de exemplu, o auzi zicând aşa dintr-o dată: „Hai puştiule, iubeşte-mă”. Şi ea nu ţi-a spus niciodată „puştiule”. *(Zâmbind.)* „Puştiule” îi zice celuilalt.

PAZNICUL *(rămas pe gânduri):* Câte vorbe nu se spun atunci! Parcă mai stai să le auzi!…

NECUNOSCUTUL: Tocmai, câte nu se spun! E de ajuns să le bagi la cap şi să vezi după aia ce ascund vorbele alea. *(Apoi brusc.)* Eşti însurat de mult?

PAZNICUL: Da… sunt.

NECUNOSCUTUL: Bine, dar de mult?

PAZNICUL: Zece ani.

NECUNOSCUTUL: Oho!

PAZNICUL: Ce vrei să zici?

NECUNOSCUTUL: Că e mult.

PAZNICUL *(are un gest de enervare ce trădează o frământare pe care ar dori să o ascundă, dar nu reuşeşte):* Ai o ţigară?

NECUNOSCUTUL *(prompt):* Cum nu? Şi două. *(Îi întinde pachetul cu ţigări.)* Ia!

PAZNICUL *(ia o ţigară pe care Necunoscutul i-o aprinde):* Mulţumesc. *(Începe să fumeze, trăgând fumul în piept ca şi cum ar ofta.)*

NECUNOSCUTUL; La ce te gândeşti?

PAZNICUL *(minţind):* La nimic. *(Apoi învins de gânduri.)* Se vede treaba că dumneata ai experienţă mare în chestii d-astea, de femei.

NECUNOSCUTUL: Am.

PAZNICUL: Însurat?

NECUNOSCUTUL: Fost şi vindecat.

PAZNICUL *(cu timiditate):* Te-a-nşelat?

NECUNOSCUTUL: Ce mai întrebi?! Toate înşeală. Mai curând sau mai târziu, dar toate. S-o ştii de la mine. Căsnicia asta nu-i mare lucru de capul ei. Până la urmă… *(Gest de scârbă.)*… eh!

PAZNICUL: Mai sunt şi copiii…

NECUNOSCUTUL: Da, mai sunt şi ei. Trebuie să-i creşti. Şi odată ajunşi mari, îţi dau un picior undeva şi nici nu se mai uită la tine. Câte unul mai pune şi mâna pe baston şi te ciomăgeşte sau îţi cară câţiva pumni, ca să-ţi mulţumească fiindcă l-ai crescut şi l-ai făcut om. Citeşte şi dumneata ziarele. Şi ai să te convingi, dacă nu eşti încă

PAZNICUL: Da, cam ai dreptate… citesc şi eu destule prin ziare.

NECUNOSCUTUL: Şi dumneata îţi iroseşti viaţa păzind noapte de noapte magazia asta cu motoare sau, mai ştiu eu care altă prăpădită de magazie cu alte motoare, ca s-ajungi un ramolit părăsit de ai tăi şi să mori când nu mai poţi îndura părerile de rău c-ai fost un prost să te sacrifici. Dragoste, copii, fum! Abur! Poate că nici atât: nimic!

PAZNICUL *(cu îngrijorare):* Şi eu… doi copii…

NECUNOSCUTUL: Nu te mai gândi de pe acum ce-ai să păţeşti cu ei. Te poţi aştepta la orice.

PAZNICUL: Da, la orice… *(Apoi, brusc, în câteva sărituri e lângă uşa magaziei pe care o controlează atent după care îşi aruncă privirile în jurul pereţilor laterali şi se întoarce foarte tulburat.)*

NECUNOSCUTUL: Ai sărit ca din puşcă. Ce e?

PAZNICUL: Nu pricep nimic… Parcă cineva îmi dă târcoale… Cineva din întuneric… Parcă mă pândeşte…

NECUNOSCUTUL: Ai armă.

PAZNICUL: N-am păţit niciodată ca-n noaptea asta, să mi se pară că cineva îmi dă târcoale şi să nu fie nimeni.

Sau... am eu ceva şi nu ştiu ce am.

NECUNOSCUTUL: Nici nu-ţi închipui câte primejdii ne dau târcoale şi nu le vedem. Ai auzit că peste zece mii de ani, pământul nostru se va opri? Se va-nţepeni pur şi simplu în osia lui şi nu vor mai fi zile şi nopţi ca astăzi. Pe-o jumătate din el numai ziuă, pe cealaltă jumătate numai noapte. Ca pe lună. Şi atunci adio viaţă, adio oameni, adio tot! *(Paznicul îl priveşte nedumerit.)* Nu glumesc. Nişte savanţi au calculat cu maşinile lor electronice că-n zece mii de ani se va sfârşi cu noi.

PAZNICUL *(cu o izbucnire deznădăjduită):* Şi-atunci de ce ne mai zbatem atâta?

NECUNOSCUTUL: Aşa ziceam şi eu, de ce ne mai zbatem? Că lumea, la urma urmelor, e o mare gugumănie, o greşeală, o experienţă ratată, ca să zic aşa, a acelui care a făcut-o sau a ei însăşi, dacă n-a făcut-o nimeni şi s-a făcut singură. *(Se ridică în picioare şi ia o atitudine de orator la o tribună imaginară.)* Fraţilor, oameni, ce? fericire a căzut pe capul meu când m-am convins că voi muri! Este o mare cinste, care mi s-a dat, cinstea de a nu fi etern şi mulţumim cerului că ne-a făcut muritori şi că me-a., înzestrat cu o conştiinţă ca să ne fie frică de moarte, şi, mai ales, ca să trăim cu această frică toată viaţa noastră! *(Se aşază din nou pe bordura trotuarului.)* Că, ce să zic, nu mai pot de fericire că universul este veşnic şi că eu mor mâine, poimâine! Uite, asta-i bucuria vieţii mele: că eu mă curăţ şi cosmosul rămâne! Să terminăm cu minciunile astea cu care ne minţim în fiecare *zii*

PAZNICUL *(prins cu totul, strigând şi el):* Da, ai dreptate. Să terminăm!

NECUNOSCUTUL *(ajunge la paroxism):* Să mărturisim fără ruşine: mi-e frică, nu mai pot de frică, ducă-se dracului viitorul, că tot mi-mi aparţine, ducă-se şi prezentul, că-mi fuge printre degete, şi aşa mai departe până ne-o durea gura şi n-om mai putea-o deschide. *(Rămâne o*

clipă tăcut să-şi tragă răsuflarea, apoi se ridică, în timp ce Paznicul îl priveşte parcă paralizat, şi continuă calm.) Şi cu asta bas ta! *(Îşi izbeşte de câteva ori pantalonii cu mâna pentru a-i scutură de praf, apoi duce două degete la borul pălăriei în semn de salut.)* Te salut şi-ţi mulţumesc pentru chibrit... *(Dă chibritul Paznicului, acesta întinde mâna şi-l ia automat, parcă inconştient, apoi Necunoscutul iese liniştit.)*

PAZNICUL *(care n-a răspuns la salut şi care nici măcar nu l-a urmărit pe Necunoscut când a plecat, mai rămâne încă un timp în acea stare de împietrire tulburătoare, ca apoi, brusc ca şi cum s-ar fi trezit la realitate, e cuprins de o panică ce-i zguduie tot trupul şi care ajunge repede la paroxism şi-i face să ţâşnească şi să fugă drept la uşile magaziei, controlând barele de fier cu mâinile tremurânde, gâfâind şi abia putând să vorbească în tot acest timp):* Motoarele!... Au furat.. Nu-i nicio îndoială că au furat... *(Apoi loveşte isteric cu palmele şi cu pumnii în uşi şi în pereţii magaziei, continuând să strige cu respiraţia tăiată.)* Motoarele! Nu-i nicio spărtură... Pe nicăieri nu-i nicio urmă... Pereţii sunt întregi... Şi cu toate astea... Da, da, cu toate astea au fost hoţi aici şi au furat... Sunt sigur că au furat... Nu-i nicio spărtură pe nicăieri... Atunci pe unde?... Da de furat, au furat. *(Deodată scoate un strigăt puternic şi sfâşietor, ca un geamăt lung, lipindu-se cu spatele de uşa magaziei şi întinzând mâinile în lături ca un crucificat.)* Aaiaaaa!... Nu motoarele!... Motoarele sunt înăuntru, neatinse... Pe mine!... Pe mine m-au furat!.. *(Scoate un fluier şi fluieră.)* Prindeţi-l! Hoţul!... *(Gâfâind.)* Mi-a furat nevasta... şi copiii... Prindeţi-l. Şi pe Columb mi l-a furat... M-a lăsat gol... fără echipa mea de fotbal şi fără veşnicie... Nu mai am nimic... Mi-a luat rotirea pământului şi a fugit eu ea, cu ea şi cu tot ce agonisisem. *(Fluieră din nou.)* Hoţul! Prindeţi Hoţul! ... Hoţuuuuu!

---- CORTINA ----

1968